

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Cidliny a soudkyň JUDr. Miluše Čechurové a JUDr. Aleny Svátkové v právní věci žalobce: **P. H.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupený Mgr. Zorou Martinovou, advokátkou se sídlem Praha 10, Petrohradská 13, proti žalovanému: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, se sídlem Praha 4, Na Pankráci 546/46, IČ 65993390, zastoupené JUDr. Vladimírem Kubátem, advokátem se sídlem Praha 4, Valentova 1734/5, **o náhradu škody**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 16. března 2009, č.j. 5 C 515/2005-181,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku I. o věci samé a ve výroku V. o nákladech státu **p o t v r z u j e**.

II. Ve výroku IV. o nákladech řízení **se** rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** jen tak, že výše nákladů řízení činí 48.971,- Kč, jinak **se** v tomto výroku **p o t v r z u j e**.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení 54.367,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Zory Martinové, advokátky.

Odůvodnění

Soud prvního stupně rozsudkem ze dne 16.3.2009, č.j. 5C 515/2005-181, uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 168.270,- Kč s 9% úrokem z prodlení ročně z částky 168.270,- Kč od 18.1.2005 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), ohledně částky 931.730,- Kč s 9% úrokem z prodlení ročně z této částky od 18.1.2005 do zaplacení řízení zastavil (výrok II.), rozhodl, že žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 37.270,- Kč, který mu bude po právní moci rozsudku vyplacen z účtu Obvodního soudu pro Prahu 5 (výrok III.), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 65.456,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokátky (výrok IV.) a současně žalovaného zavázal zaplatit České republice na státem zálohovaném znalečném 11.550,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 (výrok V.). Vyšel ze zjištění, že následkem stavební činnosti (ražby průzkumné štoly) prováděné na stavbě silničního okruhu kolem Prahy – tunelového úseku 514, Slivenec – Lahovice, od 5.1.2004 do 30.11.2004 byla znehodnocena vrtaná studna na pozemku žalobce č. xxx v katastrálním území xxx, když po vyražení průzkumné štoly došlo k výraznému poklesu hladiny vody ve studni a dne 5.12.2004 studna zcela vyschla, přičemž hodnota této ztráty činí 168.270,- Kč. Žalovaný, který je stavebníkem uvedené stavby, uzavřel smlouvu o dílo se společností Metrostav, a.s., jejímž předmětem byla ražba průzkumné štoly. Po právní stránce soud prvního stupně dovodil, že společnost Metrostav, a.s., je právnickou osobou, kterou žalovaný při realizaci uvedené stavby použil ve smyslu § 420 odst. 2 občanského zákoníku, a proto za škodu odpovídá žalovaný a nikoli uvedená společnost jako subdodavatel.

Odvolání žalovaného směřovalo do výroků I., IV. a V. Uvedl, že prokázal, že ražbu štoly prováděla společnost Metrostav, a.s., jako zhotovitel stavby, a to na základě smlouvy o dílo uzavřené se žalovaným jako objednatelem a dále na základě ohlášení zahájení činnosti prováděné hornickým způsobem ze dne 12.12.2003 příslušnému báňskému úřadu. Jelikož se jedná o škodu z provozní činnosti, je ji podle jeho názoru třeba posoudit podle § 420a občanského zákoníku, který stanoví, že za škodu takto vzniklou odpovídá ten, kdo ji způsobil, přičemž ke způsobení škody musí dojít právě provozní činností. Podle skutkových zjištění byla příčinou vzniku předmětných škod ražba průzkumné štoly, přičemž tuto činnost fakticky a oprávněně prováděla společnost Metrostav, a.s., která také odpovídá za škody touto svou provozní činností vyvolané, a proto žalovaný není ve sporu pasivně legitimován. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobu zamítl.

K odvolání žalovaného Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14.12.2009, č.j. 39 Co 290/2009-203, změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu na zaplacení částky 168.270,- Kč s příslušenstvím zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud při posouzení pasivní věcné legitimace žalovaného nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že pasivní legitimace žalovaného je založena ustanovením § 420 odst. 2 občanského zákoníku a vyšel z ustanovení § 420a odst. 1 občanského zákoníku upravující objektivní odpovědnost, která postihuje každého, kdo svou provozní činností způsobí jinému škodu. Povinnost k náhradě škody podle odvolacího soudu stíhá provozovatele činnosti bez ohledu na to, že je vykonávána za účelem splnění závazku vůči třetí osobě (žalovanému), jako tomu bylo v daném případě. Vzhledem k tomu, že příčinou škody byla okolnost, že subdodavatel žalovaného při ražbě štoly poškodil věc ve vlastnictví žalobce, odvolací soud dovodil, že škoda byla způsobena provozní činností tohoto subdodavatele, který za škodu odpovídá.

K dovolání žalobce Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 17. dubna 2013, sp.zn. 25 Cdo 1562/2010, odmítl dovolání žalobce proti výrokům Městského soudu v Praze ze dne 14.12.2009, č.j. 39 Co 290/2009-203, o náhradě nákladů řízení a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14.12.2009, č.j. 39 Co 290/2009-203, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zejména konstatoval, že v posuzovaném případě vyšel odvolací soud ze zjištění, že mezi žalovaným a společností Metrostav, a.s., byly uzavřeny smlouvy o provedení veřejné zakázky silničního okruhu kolem Prahy, stavby 514 – průzkumné štoly pro tunel, a dovedil, že podle ustanovení § 420a odst. 1, 2 občanského zákoníku za škodu odpovídá zhotovitel, tj. Metrostav, a.s., který ražbu průzkumné štoly fakticky prováděl. Z toho však ještě nevyplývá, že je vyloučena odpovědnost žalovaného, jakožto objednatele stavby. Odvolací soud se v daném případě omezil na závěr, že provozní činnost fakticky prováděla společnost Metrostav, a.s., konstatoval, že žalovaný byl objednatelem stavebních prací, z čehož bez dalšího dovedil, že žalovaný není pasivně legitimován, aniž by se zabýval otázkou, zda žalovaný je provozovatelem činnosti, z níž vznikla škoda a k jejímuž provedení si smluvně sjednal zhotovitele – společnost Metrostav, a.s. Dovolatel v této souvislosti důvodně namítá, že ačkoli odvolací soud správně uvedl, že předmět činnosti žalovaného, jenž je významný pro posouzení otázky, zda škoda byla způsobena provozní činností žalovaného, je vymezen především ve zřizovací listině, jejím obsahem se nezabýval.

Zrušením rozsudku odvolacího soudu dovolacím soudem přešla věc opětovně do stádia odvolacího řízení. Odvolací soud opětovně přezkoumal napadený rozsudek, jakož i jemu předcházející řízení podle § 212, § 212a o.s.ř., a po doplnění důkazního řízení (§ 213 o.s.ř.), dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněno, když věc projednal bez přítomnosti žalovaného, který se, ačkoli byl řádně a včas obeslán, k odvolacímu jednání nedostavil (§ 101 odst. 3, § 211 o.s.ř.).

Žalobce přednesl, že žalovaný svou odpovědnost za ztrátu vody původně uznal a v tomto směru odkázal na důkazy provedené před soudem prvního stupně s tím, že provozní činnost má žalovaný uvedenu také v živnostenském listu, který mu byl vystaven. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v odvoláním dotčených výrocích potvrdil.

Z rozhodnutí ministra dopravy a spojů ze dne 26.11.2002 – zřizovací listina Ředitelství silnic a dálnic ČR odvolací soud zjistil, že podle čl. II této listiny je základním účelem a předmětem činnosti státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic mimo jiné zabezpečení údržby a opravy dálnic a silnic první třídy vymezených v příloze této zřizovací listiny, dále zabezpečení výstavby a modernizace silnic a dálnic a jejich součástí a příslušenství a dalších staveb nutných pro provoz na dálnicích a silnicích, zabezpečení a plnění závazků státu vyplývajících z koncesionářských smluv uzavřených mezi státem a koncesionáři podle části IV. zákona č. 13/1997 Sb., sledování a vyhodnocování důsledků rozložení rizik mezi státem a koncesionáři po dobu výstavby, provozování a údržby dálnic, zajištění veškeré činnosti pro přípravu a realizaci výstavby, modernizace a oprav, včetně řádného předání díla následným správcům. Podle čl. IV. je Ředitelství silnic a dálnic ČR (organizace) právnickou osobou vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Na základě výše uvedeného listinného důkazu dospěl odvolací soud ke skutkovému závěru, že žalovaný je provozovatelem činnosti, z níž vznikla škoda a k jejímuž provedení si smluvně sjednal jako zhotovitele – společnost Metrostav, a.s. Podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu (viz sp.zn. 25 Cdo 3095/2005, 25 Cdo 2102/2002) byl přijat obecný závěr, že není zákonného důvodu vylučovat odpovědnost jednoho subjektu jen proto, že za tutéž

činnost odpovídá či může odpovídat též jiný subjekt a není tak vyloučena jejich společná a nerozdílná odpovědnost. Provozovatel provozní činnosti odpovídá za škodu touto činností způsobenou bez ohledu na to, zda provádí tuto činnost sám či zda ji provádí prostřednictvím jiné osoby, které provedení činnosti smluvně zadal. Tím sice není vyloučena odpovědnost toho, kdo konkrétní práci pro provozovatele činnosti provedl, pokud škoda byla vyvolána přímo povahou jeho provozní činnosti, avšak provozovatel činnosti se nemůže své odpovědnosti vůči třetím osobám zprostit poukazem na to, že k vlastnímu provedení práce si sjednal nějaký další subjekt, který práci pro něj provedl.

Se zřetelem k tomu, že námitka žalovaného ohledně nedostatku jeho pasivní věcné legitimace není správná, odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. o věci samé, jakož i ve výroku V. o nákladech státu, jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Vzhledem k tomu, že Ústavní soud nálezem pléna ze dne 17. dubna 2013, sp.zn. Pl.ÚS 25/12 uveřejněným pod č. 116/2013 Sb. zrušil s účinností od 7.5.2013, kdy byl nález vyhlášen ve Sbírce zákonů, vyhlášku č. 484/2000 Sb. jako neústavní a s přihlédnutím ke sdělení Ústavního soudu ze dne 30.4.2013, č. Org 23/13, k onomu nálezu, uveřejněnému pod č. 117/2013 Sb., při absenci zvláštního právního předpisu o sazbách odměny za zastupování stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni, je na místě postup podle § 151 odst. 2 věty první části věty za středníkem o.s.ř.

Změny doznal pouze výrok IV. o nákladech řízení, které odvolací soud určil podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) ve znění platném ke dni realizace jednotlivých úkonů právní služby.

Podle obsahu spisu má žalobce podle § 7 advokátního tarifu (dále též je „AT“) ve znění ke dni 31.8.2006 nárok na odměnu za dva úkony právní služby po 8.000,- Kč (podání žaloby včetně jejího doplnění a převzetí zastoupení), kdy předmětem sporu byla částka 1.100.000,- Kč),

na odměnu za úkon po 10.300,- Kč podle § 7 AT ve znění účinném od 1.9.2006 za účast u jednání dne 5.2.2007, kdy byla žaloba vzata zpět ohledně částky 600.000,- Kč, takže předmětem sporu zůstala částka 500.000,- Kč,

na odměnu za úkon po 7.860,- Kč za účast u jednání dne 9.2.2009, kdy po zpětvzetí žaloby o dalších 331.730,- Kč zůstala předmětem sporu částka 168.270,- Kč,

tj. celkem na odměnu ve výši 34.160,- Kč, dále na dva paušály po 75,- Kč podle § 13 odst. 3 AT ve znění do 31.8.2006 a dva paušály po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 AT ve znění od 1.9.2006 a alikvotní část soudního poplatku ve výši 6.730,- Kč a DPH ve výši 7.311,- Kč, tj. celkem na náhradu účelně vynaložených nákladů *před soudem prvního stupně* ve výši **48.971,- Kč**.

Dále má nárok na odměnu za účast *u odvolacího jednání dne 14.12.2009* a vyjádření k odvolání, tj. dva úkony právní služby po 7.860,- Kč a dva režijní paušály po 300,- Kč a DPH ve výši 3.427,- Kč, tj. **19.747,- Kč**.

Rovněž má právo na odměnu za sepis dovolání a převzetí plné moci, tj. za dva úkony po 7.860,- Kč + dva režijní paušály po 300,- Kč a DPH ve výši 3.427,- Kč a soudní poplatek z dovolání ve výši 5.000,- Kč, tj. celkem za *dovolací řízení* **24.747,- Kč**.

Konečně má právo na odměnu za účast při *odvolacím jednání dne 11.12.2013*, tj. jeden úkon právní služby po 7.860,- Kč + režijní paušál ve výši 300,- Kč a DPH v částce 1.713,60 Kč, tj. celkem **9.873,60 Kč**.

Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. o nákladech řízení před soudem prvního stupně změnil jen tak, že výše nákladů řízení činí 48.971,- Kč (§ 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.). O nákladech odvolacího a dovolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. a se zřetelem k tomu, že žalobce měl plný procesní úspěch přiznal mu za první odvolací řízení náhradu nákladů řízení ve výši 19.747,- Kč, za dovolací řízení 24.747,- Kč a za druhé odvolací řízení 9.873,60 Kč, tj. celkem 54.367,- Kč. V odvoláním nenapadených výrocih zůstal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen (§ 206 odst. 3 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání, jestliže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 11. prosince 2013

JUDr. Jiří Cidlina v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pithardová Ema